

АНАЛИЗ НА ФОРМИРАН ПОРТФЕЙЛ ОТ ЦЕННИ КНИЖА НА НАЦИОНАЛЕН ПРИВАТИЗАЦИОНЕН ФОНД „ТРАНСПОРТ“ ПРЕЗ ПЪРВИЯ ЕТАП ОТ МАСОВА ПРИВАТИЗАЦИЯ

Орлин Колев
okolev@abv.bg

**ВТУ „Тодор Каблешков“
София, ул. „Гео Милев № 158
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Ключови думи: масова приватизация, НПФТранспорт, ценни книжа, акции

Резюме: Първият етап на масовата приватизация е ключов момент от новата икономическа история на Република България. Чрез него голяма част от държавната собственост е раздържавена чрез инвестиционни бонове представени от държавата безвъзмездно на пълнолетното население на страната. На всеки правоимащ гражданин са предоставени 25 000 лева под формата на инвестиционни бона, като бе предоставена възможност инвестицията в предприятията да се осъществи пряко от гражданите или чрез посредничеството на специално формирани 81 приватизационни фонда. Част от приватизационните фондове бяха сформирани с определена инвестиционна цел за инвестиция в определен икономически отрасъл например ПФ „Никотиана – БТ АД /насочен към предприятия от тютюневата промишленост/, „Мел инвест приватизационен фонд АД /насочен към зърно- производствените предприятия/, Национален приватизационен фонд „Транспорт /насочен към транспортния отрасъл/ и др. Целта на настоящата статия е да разгледа участието на Национален приватизационен фонд „Транспорт в първия етап на масова приватизация проведен през периода 1996г. – 1997г. на три тръжни сесии. Проследяват се участието на приватизационния фонд и инвестиционното им поведение на трите тръжни сесии. Голяма част от представените 1 050 предприятия са раздържавени през този период и осъществена трансформация от държавен капитал в частен капитал.

ВЪВЕДЕНИЕ

На 28 септември 1996г. в гр. Пловдив е учреден Национален приватизационен фонд „Транспорт АД /регистриран с Решение № 10 272 от 14 ноември 1996г. на Пловдивски окръжен съд/. Дружеството е със седалище гр. Пловдив и адрес на управление гр. Пловдив, бул. „Христо Ботев № 82. Дружеството е учредено с двустепенна система на управление, надзорен съвет в състав Койчо Русев – председател на НС, Петко Петков, Димитър Димитров, Иван Цочев и Стефан Костурков и управителен съвет в състав Николай Николов – председател, Христо Димитров и Видко

Митрович – изпълнителен директор. Размерът на записания и внесен капитал на НПФ „Транспорт АД е в размер на 228 094 000 лева¹ разпределен в 228 094 броя поименни акции с номинална стойност за един броя акция в размер на 1 000.00 лева. Предмет на дейност на приватизационния фонд е „Придобиване на акции от предприятия, предложени за приватизация по реда на глава осма от Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия срещу инвестиционни бонове, управление и продажба на тези акции, инвестиране в ценни книжа и други елементи.. С решение № 210 – ПФ от 30 октомври 1996г. на Комисията за ценни книжа и фондови борси /КЦКФБ/ на Национален приватизационен фонд „Транспорт АД е издадено разрешение за извършване на дейност като Приватизационен фонд.

На първа тръжна сесия приватизационния фонд „Транспорт АД придобива участие в 19 дружества, от които в 11 предприятия придобива максималния размер на разрешено дялово участие от 34 %. Обобщение на данните за участие на НПФ Транспорт АД в първа тръжна сесия е представен в Таблица № 1

Таблица № 1

№ предпр.	Код	Име на предприятието	% за МП	Общ брой на акциите	% ПТС	Бр. акции ПТС
898	СТЦАА	СТРАНДЖА-АВТОТРАНСПОРТ АД	67	16 850	34.00	5 729
949	ЛОЛОВ	ЛОМ-АВТОТРАНСПОРТ АД	67	46 003	34.00	15 641
899	АВБУА	АВТОТРАФИК АД	67	68 558	34.00	23 309
894	ХЕПАБ	ХЕБЪР-ТРАНСПОРТ АД	67	69 179	34.00	23 520
903	ТРВЕА	ТРАНСПОРТ-ГАРАНТ АД	67	25 398	34.00	8 635
954	АВСАА	АВТОСТАРТ АД	67	59 864	34.00	20 353
906	ТОВИА	ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ - 91 АД	90	31 375	34.00	10 667
922	ВИПЛВ	ВИТА - 6 АД	67	41 332	34.00	14 052
913	АВМОА	АВТОТРАНС АД	67	19 869	34.00	6 755
923	ФИПЛБ	ФИЛТРАНС АД	67	29 429	34.00	10 005
890	ТЕВАБ	ТЕКСИМТРАНС АД	67	24 914	34.00	8 470
909	ХЕГАА	ХЕМУС-АВТОТРАНСПОРТ АД	67	24 225	32.71	7 924
960	НАНОА	НАПРЕДЪК АД	67	20 725	30.72	6 367
921	МАКАА	МАГИСТРАЛИ АД	67	95 495	29.97	28 620
956	ТРПЕА	ТРАНС ЮГ АД	67	33 049	26.60	8 792
961	АВСМА	АВТОРЕМОНТЕН ЗАВОД-СМОЛЯН АД	90	11 320	23.73	2 686
950	ТОДОА	ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ АД	67	34 398	7.03	2 417
817	СЕСМА	СЕРДИКА - СМОЛЯН АД	70	29 048	0.56	162
635	ВИПЛА	ВИТЕЛ ИНЖЕНЕРИНГ АД	90	4 880	0.08	4

Източник: Център за масова приватизация

На Първа тръжна сесия /ПТС/, Национален приватизационен фонд „Транспорт АД е инвестирало и закупило 204 108 броя акции, като в 13 дружества, фонда е закупил акционерно участие над 30.00 %.

На втора тръжна сесия /ВТС/ приватизационния фонд „Транспорт АД придобива участие в 4 дружества. Обобщение на данните за участие на НПФ Транспорт АД в втора тръжна сесия е представен в Таблица № 2

¹ Неденоминирани български лева

Таблица № 2

№ предпр.	Код	Име на предприятието	% за МП	Общ брой на акциите	% ВТС	Бр. акции ВТС
924	РУРУГ	РУСЕ-СПЕЦИАЛИЗИРАН. ПРЕВОЗИ АД	90	21 852	25.17	5 500
130	ОПЛА	ОПАКОВЪЧНА ТЕХНИКА АД	90	48 158	17.01	8 190
636	ТИПЛА	ТИКЕ АД	67	37 178	6.46	2 400
393	МЕПАА	МЕБЕЛСИСТЕМ АД	90	57 811	5.91	3 417

Източник: Център за масова приватизация

На втора тръжна сесия, Национален приватизационен фонд „Транспорт АД е придобило 19 507 броя акции, като в Русе – специализирани превози АД е придобила 25.17 % от дружества.

На трета тръжна сесия /ТТС/ приватизациония фонд „Транспорт АД придобива участие в 8 дружества. Обобщение на данните за участие на НПФ Транспорт АД в трета тръжна сесия е представен в Таблица № 3

Таблица № 3

№ предпр.	Код	Име на предприятието	% за МП	Общ брой на акциите	% ТТС	Бр. акции ТТС
959	ТРТРБ	ТРОЯН - АВТОТРАНСПОРТ АД	67	42 292	18.00	7 611
568	РОПЕА	РОДИНА-91 АД	67	17 858	9.32	1 665
926	РОСМА	РОДОПИ-АВТОТРАНСПОРТ АД	25	139 533	7.40	10 328
956	ТРПЕА	ТРАНС ЮГ АД	67	33 049	7.40	2 444
64	ЗААСА	ЗАВОД ЗА ШЛИФ. МАШИНИ АД	67	194 526	5.84	11 352
853	ЯИМИА	ЯЙЦА И ПТИЦИ АД	80	96 160	5.62	5 405
276	ОППЛБ	ОПТИЧНИ ТЕХНОЛОГИИ АД	67	231 870	3.79	8 791
130	ОПЛА	ОПАКОВЪЧНА ТЕХНИКА АД	90	48 158	0.02	9

Източник: Център за масова приватизация

На трета тръжна сесия, Национален приватизационен фонд „Транспорт АД е придобило 47 605 броя акции, като в Транс Юг АД – гр. Петрич е придобила 7.40 % от дружеството с което допълва пакет акции закупени на първа тръжна сесия и общото акционерно участие на фонда в предприятието, след трета тръжна сесия възлиза на 34.00 % - което е максимално нормативно разрешения акционерен дял.

ОБОБЩЕНИЕ

След приключване на трите тръжни сесии от първата вълна на масова приватизация Национален приватизационен фонд „Транспорт АД е придобило акционерно участие в 29 приватизирани предприятия, като е закупил общо 271 220 броя акции. В 12 броя предприятия фонда придобива максимално законово разрешения акционерен дял от 34 %, като концентрацията на това дялово участие е формирано още на първа тръжна сесия. На първа тръжна сесия е инвестиран и най – голям бонов ресурс в размер, като стратегията на приватизациония фонд е да придобие още в началото стратегически определените предприятия. На трета тръжна сесия фонда придобива участие в предприятия извън транспортния сектор /например „Завод за шлифовачни машини“ АД, „Оптични технологии“ АД, „Родина – 91“ АД и „Яйца и птици“ АД/ но това е логически обосновано, отчитайки, че не класирания бонов ресурс след третата тръжна сесия губи своята стойност и не инвестираните средства са загуба за приватизациония фонд.

Обобщение на формирания портфейл от ценни книжа след приключване на 3^{-те} тръжни сесии на първата вълна от масова приватизация е обобщен в Таблица № 4.

Таблица № 4

№ предпр.	Код	Име на предприятието	% за МП	Общ брой на акциите	% общо	Бр. акции общо
898	СТЦАА	СТРАНДЖА-АВТОТРАНСПОРТ АД	67	16 850	34.00	5 729
949	ЛОЛОВ	ЛОМ-АВТОТРАНСПОРТ АД	67	46 003	34.00	15 641
899	АВБУА	АВТОТРАФИК АД	67	68 558	34.00	23 309
894	ХЕПАБ	ХЕБЪР-ТРАНСПОРТ АД	67	69 179	34.00	23 520
903	ТРВЕА	ТРАНСПОРТ-ГАРАНТ АД	67	25 398	34.00	8 635
954	АВСАА	АВТОСТАРТ АД	67	59 864	34.00	20 353
906	ТОВИА	ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ - 91 АД	90	31 375	34.00	10 667
956	ТРПЕА	ТРАНС ЮГ АД	67	33 049	34.00	11 236
922	ВИПЛВ	ВИТА - 6 АД	67	41 332	34.00	14 052
913	АВМОА	АВТОТРАНС АД	67	19 869	34.00	6 755
923	ФИПЛБ	ФИЛТРАНС АД	67	29 429	34.00	10 005
890	ТЕВАБ	ТЕКСИМТРАНС АД	67	24 914	34.00	8 470
909	ХЕГАА	ХЕМУС-АВТОТРАНСПОРТ АД	67	24 225	32.71	7 924
960	НАНОА	НАПРЕДЪК АД	67	20 725	30.72	6 367
921	МАКАА	МАГИСТРАЛИ АД	67	95 495	29.97	28 620
924	РУРУГ	РУСЕ-СПЕЦИАЛИЗИР. ПРЕВОЗИ АД	90	21 852	25.17	5 500
961	АВСМА	АВТОРЕМОНТЕН ЗАВОД-СМОЛЯН АД	90	11 320	23.73	2 686
959	ТРТРБ	ТРОЯН - АВТОТРАНСПОРТ АД	67	42 292	18.00	7 611
130	ОПЛА	ОПАКОВЪЧНА ТЕХНИКА АД	90	48 158	17.03	8 199
568	РОПЕА	РОДИНА-91 АД	67	17 858	9.32	1 665
926	РОСМА	РОДОПИ-АВТОТРАНСПОРТ АД	25	139 533	7.40	10 328
950	ТОДОА	ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ АД	67	34 398	7.03	2 417
636	ТИПЛА	ТИКЕ АД	67	37 178	6.46	2 400
393	МЕПАА	МЕБЕЛСИСТЕМ АД	90	57 811	5.91	3 417
64	ЗААСА	ЗАВОД ЗА ШЛИФ. МАШИНИ АД	67	194 526	5.84	11 352
853	ЯИМИА	ЯЙЦА И ПТИЦИ АД	80	96 160	5.62	5 405
276	ОППЛБ	ОПТИЧНИ ТЕХНОЛОГИИ АД	67	231 870	3.79	8 791
817	СЕСМА	СЕРДИКА - СМОЛЯН АД	70	29 048	0.56	162
635	ВИПЛА	ВИТЕЛ ИНЖЕНЕРИНГ АД	90	4 880	0.08	4

Източник: Център за масова приватизация

По етапно във времето, фонда преструктурира портфейла си от ценни книжа, като извършва продажба на акции в предприятия с миноритарно участие за сметка на предприятия с съществено акционерно участие /например на 17 юли 1998г. на пода на свободен пазар на „Българска фондова борса – София“ АД са прехвърлени 2 400 бр. акции от „Тике“ АД на цена от 4 000.00 лева за един брой акция/.

Национален приватизационен фонд „Транспорт“ запазва първоначално заложената си инвестиционна политика и инвестира основните си активи под формата на акумулирани инвестиционни бона в предприятия на транспортния отрасъл. По данни на официалния сайт на „Български транспортен холдинг“ АД /правоприемник на всички пасиви и активи на Национален приватизационен фонд „Транспорт“ АД,

дружеството и понастоящем участва със съществено акционерно участие² в „Товарни превози – 91“ – гр. Видин / 67.55 % акционерен дял/, „Автотранс“ АД – гр. Монтана /91.92 % акционерен дял/, „Ел ей рент“ АД – гр. Лом /64.28 % акционерен дял/ и „Автотранспорт Чирпан“ АД – гр. Чирпан / 50.04 % акционерен дял/.

ЛИТЕРАТУРА:

- [1] Колектив, Каталог на предприятията включени в списъка за масова приватизация, Министерски съвет, Център за масова приватизация, 1996г., София;
- [2] Колектив, Как да участваме в масовата приватизация /справочник/, Сердика консулт, 1995г., София;
- [3] Официален интернет сайт на Български транспортен холдинг АД <<http://www.bthold.com>>;
- [4] Официален интернет сайт на Търговския регистър на Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието <<http://www.brra.bg>>;
- [5] Официален интернет сайт на Комисията за финансов надзор <<http://www.fsc.bg>>;
- [6] Официален интернет сайт на Българска фондова борса София АД <<http://www.bse-sofia.bg>>.

ANALYSIS OF FORMED PORTFOLIO FROM SECURITIES OF NATIONAL PRIVATIZATION TRANSPORT FUND IN THE FIRST STAGE OF MASS PRIVATIZATION

Orlin Kolev
okolev@abv.bg

*Todor Kableshkov University of Transport
Sofia, 158 Geo Milev Str.
THE REPUBLIC OF BULGARIA*

Key words: mass privatization, NPF Transport, securities, stocks

Abstract: *The first stage of mass privatization is a key moment in the new economic history of the Republic of Bulgaria. Through it, much of the state property is disposed of through investment vouchers presented by the state for free to the adult population of the country. Each eligible citizen was provided with BGN 25,000 in the form of investment vouchers, allowing the investment in the enterprises to be made directly by the citizens or through the mediation of specially formed 81 privatization funds. Part of the privatization funds were formed with a specific investment purpose for investing in a certain economic sector, for example PF "Nicotiana - BT AD /targeted at the tobacco industry/", Mel Invest Privatization Fund AD /directed to the grain-producing enterprises/, National Privatization Fund "Transport /Transport-oriented/ etc. The purpose of this article is to examine the involvement of the National Privatization Fund Transport in the first stage of mass privatization conducted in 1996. - 1997 at three auction sessions. The participation of the privatization fund and their investment behavior in the three tendering sessions are monitored. A large part of the presented 1,050 enterprises were divested during this period and the transformation from state capital to private capital took place.*

² Под „съществено акционерно участие“, автора приема участие в дружество с пакет от акции за собственост от минимум 51.00 % участие, което представлява мажоритарен дял.